

Başvuru Numarası : 2024/1053
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.03.2025/56
Karar Numarası : 2025/132
Başvuran : M.A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Elazığ 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, iyi hal kapsamında yapılan 6 aylık dönem değerlendirmesi sonucu kendisi hakkında yapılan puanlamaya karşı İnfaz Hakimliğine başvurduğu, İnfaz Hakimliği kendisi lehine karar vermesine rağmen Kurum İdaresi tarafından bu kararın zamanında uygulanmadığı ve açık ceza infaz kurumuna ayrılması geciktirilerek mağduriyetine sebep olduğu iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. İyi hal kapsamında yapılan 6 aylık dönem değerlendirmesi sonucu kendisi hakkında verilen puanın 58,25 olduğunu, bu puanlandırmaya karşı İnfaz Hakimliğine başvurduğunu ve İnfaz Hakimliğinin 22/5/2023 tarihinde kendisi lehine karar verdiğini, ancak Kurum İdaresi tarafından bu karara uyulmayarak 9/8/2023 tarihinde tekrar 58,25 puan verildiğini,

b. Bunun üzerine tekrar İnfaz Hakimliğine başvurduğunu ve yine lehine karar verildiğini, ancak bu kez de kendisine yeni puanlandırma hakkında herhangi bir bildirim yapılmadığını,

c. 16/3/2024 tarihi itibarıyla denetimli serbestlik hakkı doğacağı için bu tarihten önce denetimli serbestlik talebi ile Kurum İdaresine başvurduğunu, ancak Kurum personelinin yönlendirmesi ile talebini açık ceza infaz kurumuna ayrılma olarak değiştirdiğini, 28/2/2024 tarihinde açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına karar verildiğini ve bu kararın kendisine 5/3/2024 tarihinde tebliğ edildiğini,

ç. Söz konusu kararda iyi hale esas gelişim puanı ortalamasının 77,25 olarak gösterilmesi üzerine iptal edilmiş olan 58,25 puanın yerine verilen ve kendisine bildirimi yapılmayan, aynı zamanda ortalama puanın hesaplanmasında esas alınması gereken yeni puanının 88,25 olması gerektiğini ve Kurum İdaresinden bu kararın düzeltilmesini ve ortalama puanının 80 olarak hesaplanmasını talep ettiğini, ancak talebine yanıt verilmediğini,

d. Dönem değerlendirme puanlarının sırasıyla 88,25 - 72,75 - 81,25 ve 77,75 olması gerektiğini, bu puanlar esas alındığında hükümlü olduğu 10 yıl 6 aylık hapis cezasından 9 aylık sürenin indirimine esas olacağını,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

e. 81,25 olması gereken değerlendirme puan ortalamasının yanlış hesaplanarak 70,75 olarak gösterildiğini,

f. İnfaz Hakimliğinin lehinde vermiş olduğu kararların uygulanmaması suretiyle mağduriyetine sebep olunduğunu iddia etmektedir.

3. Muhatap Elazığ 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuran hakkında verilen ilk 6 aylık dönem değerlendirme kararının 14/11/2021-13/5/2022 tarihleri arasında ilişkin olduğu, 5/5/2022 tarihli ve ... sayılı İdare ve Gözlem Kurulu kararı ile değerlendirme puanının 58,25 olarak belirlendiği,

b. Başvuranın, 14/11/2021-13/5/2022 tarihleri arasında ilişkin dönem değerlendirmesini içeren söz konusu karara karşı yargı organına yapmış olduğu şikayetin kabul edildiği ve yargı organınca, ilgili dönem değerlendirme kararının iptaline karar verildiği, ancak 14/11/2021-13/5/2022 tarihleri arasındaki dönem değerlendirme kararı eski döneme ait olduğundan sistemde sadece güncel döneme ait dönem değerlendirme aralığının bulunduğu, 14/11/2021-13/5/2022 tarihleri arasındaki döneme ait değerlendirme aralığının bulunmadığı, bu sebeple ilgili tarih aralığına ait dönemin yeniden puanlandırılarak sisteme işlenemediği,

c. İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 9/8/2023 tarihli ve ... sayılı kararı ile başvuranın 14/11/2021-13/5/2022 dönemi itibarıyla puanının 58,25 olduğuna yeniden karar verildiği, başvuranın bu karara karşı şikayetin de yargı organınca kabul edildiği, ancak sistemde sadece güncel döneme ait dönem değerlendirme aralığı bulunduğundan 14/11/2021-13/5/2022 dönemine ilişkin yeniden puanlama yapılamadığı,

ç. Bunun üzerine Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) üzerinden, 14/11/2021-13/5/2022 dönemine ilişkin puanın ortalama hesabında dikkate alınmaması ve başvuranın hak kaybına uğramaması için ilgili dönemin sistemden silinmesi talebiyle düzeltme talep formunun oluşturulduğu, UYAP işlemleri ile ilgili yetkili personel tarafından bu işlemin uzun süreceğinin ifade edilmesi üzerine İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığınca 28/2/2024 tarihli ve ... sayılı karar ile başvuranın 16/3/2024 tarihi itibarıyla açık ceza infaz kurumuna ayrılarak cezasını infaz etmesinin uygun olduğuna dair karar verildiği,

d. Başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılması kararına yakın bir tarihte 14/11/2021-13/5/2022 dönemine ilişkin değerlendirme puanının (58,25) silindiği, ancak dönem aralığı sistemden silindiği için tekrar puanlama yapılamadığı,

e. Sonuç olarak başvuranın aktif olarak 3 dönem değerlendirmesinin mevcut olduğu; 14/5/2022-10/11/2022 dönemine ilişkin değerlendirme puanının 72,75 olduğu, 11/11/2022-10/5/2023 dönemine ilişkin değerlendirme puanının 81,25 olduğu ve 11/5/2023-7/11/2023 dönemine ilişkin değerlendirme puanının 77,75 olduğu, bu çerçevede iyi hale esas gelişim puanının sistem üzerinden 77,25 olarak hesaplandığı ifade edilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. 22/5/2023 tarihli İnfaz Hakimliği kararının Kurum İdaresi tarafından uygulanmadığı, karar zamanında uygulansaydı ilgili dönem değerlendirme puanı 58,25'ten 88,25'e çıkacağından ve bu şekilde ortalama puanı 80'i aşacağından açık ceza infaz kurumuna ayrılma tarihinin 16/6/2023 olacağı,

b. Muhatap Kurumun yazılı görüşünde puan ortalaması hesaplanırken 14/11/2021-13/5/2022 tarihleri arasındaki dönem değerlendirme puanı dikkate alınmayarak diğer 3 dönemin değerlendirme puanının esas alındığı ifade edilmişse de bunun gerçeği yansıtmadığı ifade edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın *"Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı"* başlıklı 17'nci maddesine göre: *"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. (...) Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz (...)"*

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun *"Kurumun görevleri"* başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un *"Başvurular"* başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in *"Ön incelemenin yapılması"* başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasına göre: *"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; (...) ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı (...) yönlerinden incelenir."*

9. Mezkûr Yönetmelik'in *"Karar türleri"* başlıklı 65'inci maddesine göre: *"(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."*

10. Mezkûr Yönetmelik'in *"Gerekçeli kabul edilmezlik kararı"* başlıklı 67'nci maddesine göre: *"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun *"İnfaz hâkimliklerinin görevleri"*

başlıklı 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında “2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak. (...)” infaz hâkimliklerinin görevleri arasında sayılmıştır.

14. 4675 sayılı Kanun’un “İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü” başlıklı 5’inci maddesinde ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren on beş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabileceği düzenlenmiştir. Aynı Kanun’un “İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilecek kararlar” başlıklı 6’ncı maddesinde ise infaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren iki hafta içinde infaz hâkimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine itiraz edilebileceği düzenlemesi yer almaktadır.

15. Başvuru, başvuran hakkında muhatap Kurumca 14/11/2021-13/05/2022 değerlendirme dönemine ilişkin puanlamanın hatalı yapıldığı, puanlama işleminin Elazığ İnfaz Hakimliğince iptaline karar verilmesine rağmen düzeltilmediği, yargı kararı uygulanmayarak açık ceza infaz kurumuna ayrılmasının geciktirildiği iddialarına ilişkindir.

16. Muhatap Kurumca gönderilen yazılı görüş ve ekinde yer alan belgelerin incelenmesinden, başvuran hakkında 14/11/2021-13/05/2022 değerlendirme dönemine ilişkin 58,25 olarak belirlenen puanlamanın 22/5/2023 tarihinde yargı kararıyla iptal edildiği ve bu kararın 19/6/2023 tarihinde kesinleştiği, ancak muhatap Kurumca ilgili tarih aralığına ait dönemin yeniden puanlandırılarak sisteme işlenemediği, başvuran tarafından tekrar şikâyet yoluna başvurulması üzerine yargı organınca şikâyetin kabulüne karar verildiği, ancak yargı organınca iptal edilen puanlama yerine yeniden puanlama yapılarak sisteme işlenmesinin teknik nedenlerle mümkün olmadığı, ilgili dönemin sistemden silinmesi sürecinin ise uzun süreceği gerekçesiyle, başvuranın hak kaybına uğramaması için İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 28/2/2024 tarihli ve ... sayılı kararı ile 16/3/2024 tarihinde açık ceza infaz kurumuna ayrılarak cezasını infaz etmesinin uygun olduğuna dair karar verildiği anlaşılmıştır.

17. Anayasa’nın 9’uncu ve 138’inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

18. Başvuranın iddia ve talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, talebin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 40’inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun Yönetmelik’in 48’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereği Kurumun görev alanına girmediği ve inceleme şartlarını taşımadığı gerekçesiyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/3/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye